

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță,
Valentina Clevadî, Iuliana Oprea

juducînd recursul declarat de Arseni Vladimir, în pricina civilă la contestația lui Arseni Vladimir împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ și constatarea faptului ignorării de către CEC a prevederilor art. 26 alin. (1) lit. k) din Codul electoral,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, prin care contestația a fost respinsă,

CONSTATĂ:

La 01.11.2014, Arseni Vladimir a depus contestație către Comisia Electorală Centrală, solicitînd anularea hotărîrii din 28.10.2014 cu privire la înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul RM din partea Partidului Politic Verde Ecologist, a simbolului electoral și confirmarea reprezentantului cu drept de vot consultativ în CEC și a persoanei responsabile de finanțe (trezorierul).

În motivarea contestației a invocat, că acțiunile Comisiei Electorale Centrale sunt ilegale, deoarece consideră că a fost adoptată cu încălcarea Codului electoral.

La 06.11.2014, reclamantul a depus contestație suplimentară, în motivarea căreia a motivat, că s-a adresat către CEC cu cereri privind anularea hotărîrii din 28.10.2014, deoarece este emisă ilegal și contrar prevederilor Codului electoral. Totodată, a menționat că a solicitat ca CEC să-i elibereze răspuns la faptul: care este cauza neeliberării pînă la 31.10.2014 și eliberării la 31.10.2014 a ordinii de zi, a ședințelor și proiectelor hotărîrilor, care urmau a fi adoptate și eleberarea copiilor hotărîrilor, adoptate în cadrul ședințelor CEC din data de 28.10.2014 și 31.10.2014. Astfel, consideră, că CEC a ignorat prevederile art. 26 alin. 1) lit. k) din Codul electoral.

Solicită reclamantul anularea hotărîrii din CEC nr. 2839 din 28.10.2014, constatarea ignorării de către CEC a prevederilor art. 26 alin. 1) lit. k) din Codul electoral.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, contestația înaintată de Arseni Vladimir a fost respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea hotărîrii, instanța de fond a invocat prevederile art. 3 alin. (1) lit. a) și 16 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, art. 26 alin. (1) lit. k), 65 alin. (1) din Codul electoral, constatînd că contestatarul Arseni Vladimir nu este parte în procesul examinării demersului înaintat de Partidul Politic Verde Ecologist, prin care s-a solicitat înregistrarea în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare

din 30.11.2014, precum și faptul că reclamantul nu a prezentat probe care ar confirma că i s-a încălcat vre-un drept al său, prevăzut de lege, prin hotărârea CEC nr. 2839 din 28.10.2014.

Considerînd ilegală hotărârea instanței de fond, la 10.11.2014, Arseni Vladimir a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014 și examinarea contestației sau remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, potrivit legislației electorale, sarcina probării legalității revine organelor electorale, iar pîrîtul nu a probat legalitatea hotărîrii contestate.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii primei instanțe, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit materialelor cauzei, prin contestația depusă în instanță de judecată, Arseni Vladimir a solicitat anularea hotărîrii Comisiei Electorale Centrale nr. 2839 din 28.10.2014 cu privire la înregistrarea candidaților la funcția de deputat în Parlamentul RM din partea Partidului Politic Partidul Verde Ecologist, a simbolului electoral și confirmarea reprezentantului cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală și a persoanei responsabile de finanțe (trezorierul), prin care s-au înregistrat 68 candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului Politic Partidul Verde Ecologist pentru alegerile parlamentare din 30.11.2014, conform anexei, s-a înregistrat simbolul electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare din 30.11.2014 care reprezintă imaginea stilizată a florii soarelui cu petale și o picătură de rouă în partea stîngă sus în interiorul florii, pe un fundal dreptunghiular, însoțită pe dreapta imaginii de inscripția „Partidul Verde Ecologist”, s-a confirmat în calitate de reprezentant cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală pentru perioada campaniei electorale dl Prohnițchi Ștefan, s-a confirmat în calitate de persoană responsabilă de finanțe (trezorier) dna Albu Ludmila, s-a preavizat Partidul Politic Partidul Verde Ecologist asupra obligativității candidaților de pe lista partidului de a-și suspenda activitatea în funcțiile care cad sub incidența prevederilor de la art. 13 alin. (3) din Codul electoral cel tîrziu în două zile de la data apariției restricției. Actele de suspendare a activității în funcția deținută se vor depune la Comisia Electorală Centrală în cel mult 2 zile lucrătoare de la data emiterii dispoziției de suspendare.

Prin anexa la contestație, depusă la 06.11.2014, Arseni Vladimir a solicitat constatarea faptului ignorării de către Comisia Electorală Centrale a prevederilor art. 26 alin. (1) lit. k) din Codul electoral.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerii acesteia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția adoptată de prima instanță este întemeiată, rezultată din interpretarea și aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural, cu examinarea obiectivă a circumstanțelor pricinii, fapt ce impune menținerea acesteia.

Conform art. 16 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Pornind de la prevederile normei de drept evocate supra, Colegiul conchide că instanța de fond just a statuat că contestatarul Arseni Vladimir nu este parte în procesul examinării demersului înaintat de Partidul Politic Verde Ecologist, prin care s-a solicitat înregistrarea în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare din 30.11.2014, precum și faptul că reclamantul nu a prezentat probe care ar confirma că i s-a încălcat vre-un drept al său, prevăzut de lege, prin hotărîrea CEC nr. 2839 din 28.10.2014.

Referitor la legalitatea hotărîrii CEC nr. 2839 din 28.10.2014, Colegiul reține următoarele.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Codul electoral, concurenții electorali pot desemna, pentru perioada campaniei electorale, în organele electorale care i-au înregistrat, precum și în organele electorale ierarhic inferioare, cîte un reprezentant cu drept de vot consultativ. Partidele, alte organizații social-politice și blocurile electorale care iau parte la scrutin pot desemna, pentru perioada campaniei electorale, cîte un reprezentant cu drept de vot consultativ și în Comisia Electorală Centrală.

(2) Reprezentanții concurenților electorali sînt confirmați de organele electorale respective în termen de 3 zile. Candidaturile propuse trebuie să fie persoane care au dreptul de a alege și de a fi aleși.

(3) Drepturile și obligațiile generale ale reprezentanților concurenților electorali sînt stabilite prin hotărîre a Comisiei Electorale Centrale, precum și de către concurenții electorali care îi desemnează.

Potrivit art. 38 alin. (3) din Codul electoral, concurentul electoral confirmă la Comisia Electorală Centrală persoana responsabilă de finanțe (trezorerul). Concurentul electoral care nu deschide un cont la bancă cu mențiunea „Fond electoral” informează despre aceasta Comisia Electorală Centrală.

În conformitate cu prevederile art. 44 alin. (3) al Codului electoral, organul electoral respectiv efectuează înregistrarea candidaților desemnați în alegeri în decursul a 7 zile de la data primirii actelor enumerate la alin.(1).

Conform art. 48 alin. (4) Cod electoral, în patruleter, în partea stîngă, se imprimă semnul sau simbolul concurentului electoral care a înaintat lista de candidați sau candidatul respectiv ori semnul electoral al candidatului independent, la dorința acestuia. Semnele și simbolurile electorale sînt prezentate organului electoral respectiv odată cu documentele pentru înregistrarea concurenților electorali.

Potrivit art. 75 Cod electoral, candidați la funcția de deputat în Parlament pot fi persoanele cu drept de vot care au împlinit, inclusiv în ziua alegerilor, vîrsta de 18 ani, dețin cetățenia Republicii Moldova, au domiciliul în țară și întrunesc condițiile prevăzute de prezentul cod.

Potrivit art. 77 Cod electoral, pentru a fi înregistrați de Comisia Electorală Centrală, concurenții electorali depun actele indicate la art.44.

Potrivit art. 79 Cod electoral, numărul de candidați incluși în liste la data înregistrării nu poate fi mai mic de 51 de persoane și nici mai mare decît numărul de deputați în Parlament, prevăzut de Constituție, plus doi candidați supleanți. Dacă

după înregistrare numărul de persoane incluse în lista de candidați se reduce sub minimul stabilit, înregistrarea nu se anulează, concurentul electoral fiind avertizat de către Comisia Electorală Centrală.

Raportînd la caz prevederile enunțate, instanța de recurs reține că, avînd competența dată prin lege, Comisia Electorală Centrală este în drept să înregistreze candidații la funcția de deputat în parlament, să înregistreze simbolul electoral pentru imprimare în buletinele de vot, să confirme o persoană propusă în calitate de reprezentant cu drept de vot consultativ în CEC, să confirme o persoană în calitate de trezorier, fapt ce indică că hotărîrea nr. 2839 din 28.10.2014, a fost emisă în conformitate și cu respectarea prevederilor Codului electoral.

Referitor la pretenția cu privire la constatarea faptului ignorării de către Comisia Electorală Centrală a prevederilor art. 26 alin. (1) lit. k) din Codul electoral, instanța de recurs o consideră la fel neîntemeiată, deoarece din conținutul normei citate nu rezultă expres că Comisia Electorală Centrală este obligată să prezinte solicitanților copiile proiectelor hotărîrilor ce urmează a fi adoptate.

În susținerea concluziei date, instanța de recurs reține și dispozițiile pct. 38 al Regulamentului cu privire la activitatea Comisiei Electorale Centrale, aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale nr. 137 din 14 februarie 2006, care stipulează că, în avizul despre convocarea ședinței, pe lîngă ordinea de zi, data, ora și locul ședinței, se indică modul de familiarizare a membrilor Comisiei cu proiectul și/sau proiectele de documente ce urmează a fi examinate la ședință, cu timpul acordat pentru raport, discuții, luări de cuvînt și alte probleme care se supun examinării în ședința Comisiei.

La fel și pct. 51 a Instrucțiunii privind lucrările de secretariat în Comisia Electorală Centrală, aprobată prin hotărîrea comisiei Electorale Centrale nr. 228 din 16 mai 2006, prevede că, proiectele hotărîrilor se multiplică și se transmit membrilor Comisiei pentru informare doar după ce sînt vizate de secretarul Comisiei, în cazul absenței acestuia, se vizează de președintele ori vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale.

În contextul acestor prevederi, la caz, se constată că proiectele de documente, ce urmează a fi examinate la ședința Comisiei Electorale Centrale, se transmit pentru informare doar membrilor Comisiei, și nu reprezintă informație electorală în sensul art. 26 alin. (1) lit.k) din Codul electoral, după cum insistă recurentul.

Totodată, instanța de recurs remarcă și prevederile art. 25 din Codul electoral, care stipulează că ședințele Comisiei Electorale Centrale, se convoacă de către președintele acesteia din proprie inițiativă sau la cererea a trei membri ai comisiei. În cazul în care membrii comisiei cer convocarea ședinței, decizia de convocare va fi luată în cel mult 48 de ore de la prezentarea cererii. Toate ședințele la care Comisia Electorală Centrală examinează probleme electorale, inclusiv ședințele la care urmează să adopte hotărîri asupra problemelor electorale, sînt deschise pentru reprezentanții mijloacelor de informare în masă și pentru public. Ședințele se anunță cu 48 de ore înainte de desfășurarea lor, cu excepția ședințelor din perioada electorală, cînd trebuie anunțate într-un termen mai scurt în virtutea faptului că problemele cer o examinare urgentă. Comisia Electorală Centrală asigură transparența operațiilor electorale, fapt ce permite mijloacelor de informare în masă și populației să aprecieze activitatea comisiei.

Cu referire la prevederile normei citate, este incontestabil că ședințele Comisiei Electorale Centrale sunt deschise pentru mass-media și pentru public și se anunță cu

48 de ore înainte de ședință pe site-ul Comisiei Electorale Centrale, iar hotărârile Comisiei Electorale Centrale, prin prisma art. 18 alin.(4) a aceluiași Cod, se plasează, în termen de 24 de ore de la adoptare, pe site-ul oficial al Comisiei Electorale Centrale și se publică, în termen de 5 zile, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, fiind adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios, astfel toate criticele formulate în recurs sunt nejustificate și se combat prin constatările relatate supra.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de Arseni Vladimir.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2014, în pricina civilă la contestația lui Arseni Vladimir împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la contestarea actului administrativ și constatarea faptului ignorării de către CEC a prevederilor art. 26 alin. (1) lit. k) din Codul electoral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Valentina Clevadi

Iuliana Oprea